Büyüyen ve sağlam ekonomisiyle

ÜRDÜN

Dışa dönük ekonomi politikaları ve özel sektör öncülüğündeki yaklaşımıyla serbest piyasa odaklı bir ekonomiye sahip olan Ürdün, 2012 yılında %3 oranında büyüme gösterdi.

Ürdün ekonomisinde 1988-1989 yıllarında yaşanan mali krizlerin ardından, makroekonomik istikrarın yeniden sağlanması amacıyla Uluslararası Para Fonu'yla (IMF) detaylı bir geri ödeme planı oluşturuldu. Bu çerçevede kamu çalışanlarının ücretlerinin dondurulması, yeni işe alımların ertelenmesi, ithalattan alınan vergilerin indirilmesi ve belirli ürün grupları için verilen teşviklerin kesilmesi gibi uygulamalar getirildi. Ürdün yeniden yapılanma sürecinde, diğer bölge ülkelerine göre daha istikrarlı bir yapıya sahip olması sayesinde, bütçeden sağlık ve eğitim harcamalarına ayrılan payı korudu.

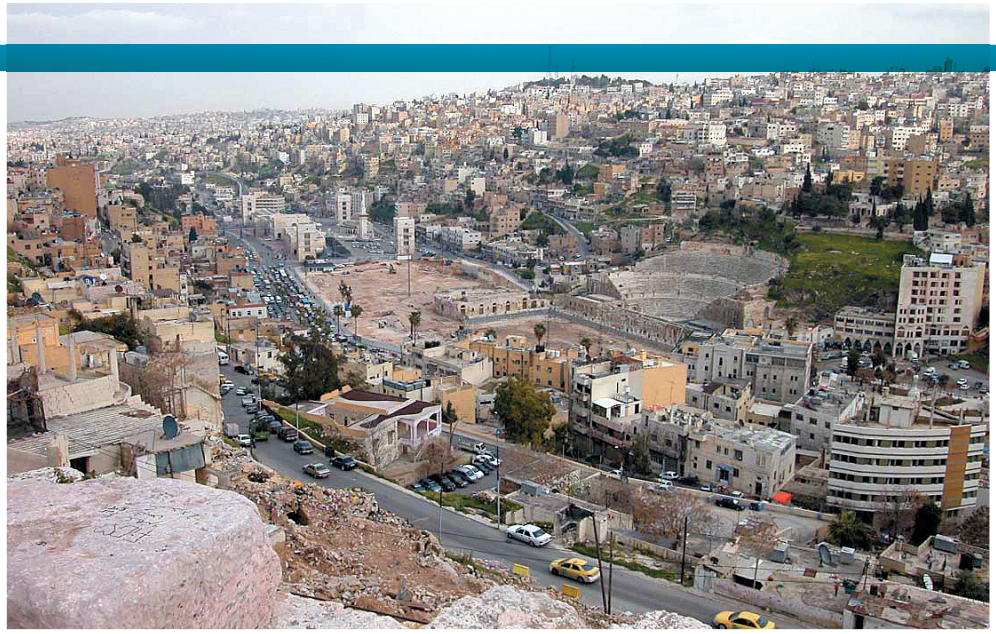
Ucuz ve eğitimli iş gücü, kaliteli altyapı hizmetleri, 2000 yılında Dünya Ticaret Örgütü'ne üye olması, özelleştirme politikaları, AB ve ABD ile imzalanan ticaret anlaşmaları, Ürdün'ün Orta Doğu'nun en istikrarlı ekonomilerinden biri haline gelmesini sağladı.

GENEL EKONOMİK DURUM

Ürdün'de önemli yerleşim bölgeleri daha çok ülkenin kuzeyinde ve orta kesimlerinde yoğunlaşıyor. Ülkenin başlıca ticaret şehirlerinden olan Amman, turizm açısından önemli bölgelerden biri. Irbid'de ve Zarqa'da sanayi üretimi gelişmiş durumda. Karak'ta ise madencilik, potaş ve fosfat işleniyor. Mafraq kenti ise imalat ve tarım merkezi olma yönünde gelişimini sürdürüyor. Akabe şehri, sanayi ve turizm faaliyetleri nedeniyle her zaman yoğun bir liman olmakla birlikte, Akabe Sanayi Bölgesi'nin 1 Ocak 2001'de faaliyete geçişi limanın yoğunluğunu ve bölgedeki emlak yatırımlarını daha da artırdı.

Su, petrol ve doğal kaynakların yetersizliği, dış yardımlara bağımlılık, yoksulluk, işsizlik ve yüksek enflasyon, Ürdün ekonomisinin başlıca yapısal sorunları arasında sayılıyor.

Devletin ekonomideki ağırlığının azaltılarak kamu-özel sektör işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla yürütülen özel sektöre dayalı büyüme hedefine rağmen, kamu sektörü hâlâ

GSYİH'ye en fazla katkı sağlayan sektör.

2012 yılının ilk çeyreğinde yurt dışı işçi gelirlerinde, ihracatta ve turizmde yaşanan toparlanmayla, Ürdün ekonomisi %3 oranında büyüdü. 2013 yılında büyüme oranının %3,8 düzeyinde gerçekleşmesi, 2014 yılında ise Ürdün'ün başlıca yaşanacak toparlanmalar ve inşaat projelerinin yeniden artması ile birlikte %4 büyümesi bekleniyor.

Son iki yıl içinde Arap dünyasındaki huzursuzluklar, Suriye'deki çatışmalar Uluslararası Finans Enstitüsü'ne (IIF) göre, Ürdün ekonomisine 4 milyar dolara mal oldu. IIF tarafından Ürdün GSYİH'sinin 2013 yılında 3 veya 3,4 milyar dolar olacağı tahmin ediliyor.

2011 yılında tarım sektörünün GSYİH'ye katkısı %4,2 olurken, sanayi sektörünün katkısı % 29,6 ve hizmetler sektörünün katkısı %66,2 olarak gerçekleşti.

Ürdün'de 2011 yılında işsizlik oranının %12,9 oranında, kamu harcamalarının ise GSYİH'nin %39'u düzeyinde gerçekleşeceği tahmin ediliyor. Enflasyon, 2011 yılı sonunda %2 gerilerken, enflasyonun 2011 yılında %6,4, 2012 yılının ilk yarısında ise %4,9 düzeyinde gerçekleşti.

GSYİH'nın **Sektörlere Göre** Dağılımı

SEKTÖRLER	2011	2012
Finans ve Sigorta	9,7	9,6
Emlak	11,3	11,2
İmalat	16,2	16,4
Madencilik	2	1,9
Telekomünikasyon, Ulaştırma ve Depolama	14,6	14,8
Kamu Hizmetleri	11,8	11,7
Toptancılık ve Perakendecilik	9,7	9,6
Restoran ve Otel İşletmeciliği	0,9	0,9
İnşaat	3,8	3,7
Sosyal Hizmetler	0,4	0,4
Elektrik ve Su	1,7	1,8
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	3,7	3,7

***Kaynak**: Jordan Ministry of Planing and International Cooperation*

TÜRKİYE İLE ÜRDÜN ARASINDAKİ TİCARİ İLİŞKİLER

Ürdün'ün Irak'a coğrafi yakınlığı ve Filistin'deki direniş nedeniyle yabancı yatırımcılar yıllardır Ürdün'e ilgi göstermezken, Irak'ın savaşı sonrası, nispeten daha güvenli bir yatırım ortamı sunması nedeniyle birçok uluslararası firmanın Ürdün'de yatırım yapıyor ve Irak'la ticarette Ürdün geçiş kapısı olarak görülüyor. Yabancı yatırımların yöneldiği başlıca sektörler sanayi, otelcilik, madencilik, taşımacılık, sağlık, eğlence ve tarım sektörleri olarak sayılabilir. Zengin Körfez yatırımcıları genellikle emlak, altyapı inşaatı ve sanayi sektörlerinde yatırım yapıyor.

Her ne kadar küçük bir pazar gibi düşünülse de, Ürdün'ün AB ve ABD ile imzalamış olduğu anlaşmalar ülkeyi bölgede farklı bir statüye yerleştiriyor. Dolayısıyla, Ürdün'ün bölge ülkeleri, ABD ve AB ile ticari entegrasyonu çerçevesinde ülke pazarı gün geçtikçe büyüyor. Türkiye Ürdün'de uygun ortaklı yatırımlar geliştirerek, bölgede daha aktif bir rol almayı hedefliyor.

Türkiye'nin Ürdün'e gerçekleştirdiği ihracat ve Türkiye lehine seyreden dış ticaret dengesi yıllar içinde düzenli bir şekilde artış gösteriyor. 2012 yılında Ürdün'e Türkiye'nin ihracatı bir önceki seneye göre %52 artarak 771 milyon dolar seviyesine yükseldi. Türkiye'nin Ürdün'den gerçekleştirdiği ithalat ise 2011 yılında 66 milyon dolar seviyesinde gerçekleşirken, 2012 yılında %43 artarak 95 milyon dolar seviyelerine çıktı.

Ürdün'e ihracat yapmak isteyen firmaların yerel bir bayi veya distribütörle anlaşmaları gerekiyor. Çünkü 1985 yılında yayımlanan 44 No'lu Kanun'a göre, tescil edilmiş bir bayi olmadan yabancı bir firmanın Ürdün'e ihracat yapması mümkün değil.

Türk yatırımcılara ÜRDÜN DAVETİ

Ürdün Kralı II. Abdullah İbn Al Hussein, TOBB'un organizasyonunda düzenlenen Türkiye-Ürdün Ekonomik İşbirliği Toplantısı'nda, Türk yatırımcılarla ortaklık kurmak istediklerini söyledi.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün resmi daveti üzerine Türkiye'ye gelen Ürdün Kralı II. Abdullah İbn Al Hussein, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) organizasyonunda düzenlenen Türkiye-Ürdün Ekonomik İşbirliği Toplantısı'na katıldı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde gerçekleşen toplantıda, Kral II. Abdullah'a, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek eşlik etti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu yaptığı konuşmada, Kral II. Abdullah'ın ziyaretinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Hisarcıklıoğlu, Türkiye ile Ürdün arasındaki ilişkilerin gelişmesine yönelik her iki ülkedeki güçlü iradenin kendilerine iş yapma konusunda şevk verdiğini söyledi. Ürdün'ün bölgedeki siyasi ve ekonomik gelişmelerde öncü ve belirleyici bir rolü bulunduğuna dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Bu nedenle Ürdün'ün huzur ve refahı Orta Doğu'nun barış ve istikrarı demektir" değerlendirmesinde bulundu.

Ürdün'deki siyasi ve ekonomik reformları gurur ve takdirle izlediklerini belirten Hisarcıklıoğlu, Kral II. Abdullah'ın vizyonunun kendilerini heyecanlandırdığını dile getirdi.

Orta Doğu'da "bekle ve gör" politikasının izlenemeyeceğine işaret eden Hisarcıklıoğlu, "Bizler, proaktif olmalıyız. Zorlukların yönettiği değil, zorlukları yöneten olmalıyız" dedi.

Türk ve Ürdün iş dünyasının temsilcileri olarak girişimciliğin, ekonomik kalkınmanın itici gücü olduğunu bildiklerini söyleyen Hisarcıklıoğlu, bu gücü sonuna kadar kullanmak istediklerini belirtti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Ürdün Kralı II. Abdullah İbn Al Hussein.

ÜRDÜN'LE TİCARETTE HEDEF 2 MİLYAR DOLAR

İki ülke arasındaki dış ticaret hacminin, 2012 yılı sonu itibarıyla 870 milyon dolara ulaştığını anımsatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"2009 yılında imzalanan ve 2011 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması'yla (STA) ticaret hacmimizi %50 oranında artırdık. Ekonomik ilişkilerimiz anlaşmalarla güçlendi, işbirliğimiz kurumsallaştı ve birlikte çözümler üreterek alternatif ticaret yollarını kullanmaya başladık. Karşılıklı olarak vizelerin kaldırılması da aslında bu süreci tetikleyen ana unsurlardan biri oldu. Ticaretimizi kısa vadede en az 2 milyar dolara çıkarmayı hedefledik."

Ürdün'deki Türk yatırımlarının tutarının 250 milyon doları aştığını belirten Hisarcıklıoğlu, Türk müteahhitlik firmalarının sadece geçen yıl üstlendikleri proje sayısının 39, proje değerinin de 2,5 milyar dolar olduğunu söyledi.

Bu yüzyılda kendi içine kapanan devletlerin kaybedeceğinin altını çizen Hisarcıklıoğlu, böyle bir anlayışın da fırsatları riske dönüştüreceğini ifade etti.

Son 30 yılda yaşadığı dönüşümle Türkiye'nin,

Ürdün Kralı II. Abdullah İbn Al Hussein, Arap Baharı'ndan herkesin etkilendiğini ve yatırımcıların büyük bedel ödediğini söyledi.

bölgedeki diğer ülkelere aktaracağı önemli deneyimleri olduğunu anlatan Hisarcıklıoğlu, iki ülke arasındaki bağların daha da güçlendirilmesi gerektiğini söyledi.

İzmir'in EXPO 2020 Fuarı'na aday olduğunu anımsatan Hisarcıklıoğlu, Kral II. Abdullah'tan İzmir'in adaylığına destek vermesini istedi.

KRAL II. ABDULLAH: "İLİŞKİLERİ GELİŞTİRME KONUSUNDA İSTEKLİYİZ"

Ürdün'ün Orta Doğu'daki stratejik konumunun ülkeye önemli faydalar sağladığını ifade eden Kral II. Abdullah, "Ürdün, Türkiye'yle ikili ilişkilerin geliştirilmesi konusunda çok istekli. STA, ilişkilerin gelişmesinde kilit nokta olmaya devam ediyor. Türk dostlarımızdan Ürdün'e gelerek yatırım fırsatlarını değerlendirmelerini istiyorum. Ayrıca Türk girişimciler STA kullanarak yeni pazarlara da girebilirler" diye konuştu.

Kral Abdullah, iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek, "Başta inşaat olmak üzere Türk girişimcilerin Ürdün'de yaptığı işlerin yüksek kalitesini görüyorum" ifadesini kullandı.

Ürdün'de siyasi açıdan da yeni bir dönem başladığını dile getiren Kral II. Abdullah, siyasi reformları yeni bir aşamaya getirdiklerini vurguladı.

Körfez yatırımlarının Ürdün'e dönmeye başladığına işaret eden Kral II. Abdullah, "Tüm dünya ekonomik krizden etkilendi. Körfez yatırımcıları Ürdün'e dönmek istiyor. Türk yatırımcılara da 'Gelin, Ürdün'e bakın' davetini yapıyorum" dedi.

Türkiye-Ürdün ticareti arasında

ENGEL KALMADI

Ürdün Kraliyet TV'sinin sorularını yanıtlayan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Serbest Ticaret Anlaşması'nın (STA) kabulü ve vizenin kaldırılmasıyla iki ülke arasındaki ticaretin önündeki en önemli engellerin kaldırıldığını vurgularken, Suriye'de istikrarın sağlanması halinde ticaretin daha da hız kazanacağını anlatarak şöyle konuştu:

"Ürdün Kralı'nın Türkiye'yi ziyaret etmesinden büyük memnuniyet duyuyoruz. Toplantının en önemli yanı da, Kral II. Abdullah'ın Türk iş dünyasının Ürdün'de yatırım yapması ve yerleşmesi noktasında ne gibi engeller var, bu engeller nasıl kaldırılır konularında somut proje ve öneri istemesi oldu. 2009 yılında imzalamış olduğumuz STA, Türkiye ile Ürdün'ün arasında en önemli engellerden birinin kaldırılmasıydı ve ufkumuzu açtı. İkinci olarak vizenin kaldırılmasıyla büyük bir engel daha aşıldı."

Artık Türkiye ile Ürdün arasında somut olarak hiçbir engelin kalmadığını belirten Hisarcıklıoğlu, "Daha çok yatırım yapabilmek için nelere ihtiyaç olduğuyla ilgili bir çalışma yapacağız. Aslında Ürdün geçmişte de, bugün de Orta Doğu'daki en önemli ülkelerden biri" diye konuştu.

Ürdün Kraliyet TV'sine konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Serbest Ticaret Anlaşması'nın kabulü ve vizenin kaldırılmasıyla iki ülke arasında ticaretin önündekien önemli engellerin kaldırıldığını söyledi.

Türkiye ile Ürdün'ün arasında şuanki fiziksel sıkıntının Suriye'deki yaşanan istikrarsızlıktan kaynaklandığını ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Kısa zamanda Suriye'de sağlanacak istikrarla beraber aramızdaki zincir halkalarının daha da güçleneceğine inanıyorum" ifadesini kullandı

Kral II. Abdullah'ın özellikle son dönemde, siyasi açılımlar, siyasi reformlar noktasında Ürdün'de yapmış olduğu hamleleri takdirle izlediklerini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, konuşmasına şöyle devam etti:

"Ülke yöneticilerinin, çağa ayak uydurmaları gerekiyor. Dünya hızla değişiyor, bugünkü dünyayla beş sene sonraki dünya farklı olacak. Onun için artık ülkelerin gündeminde devamlı yapısal reformlar var. Kral II. Abdullah da Ürdün halkının refahı, istikrarı için yapısal ve siyasi reformları gerçekleştiriyor. Ekonomik olarak da yapısal reformlara baktığımız zaman bu konuda Kral II. Abdullah'ın ne kadar açık olduğunu yaptığımız toplantıdaki somut önerisiyle görmüş olduk."

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye ekonomisinin 30 yılda nasıl bir değişim yaşadığını anlatarak, "Son 10 yılda Türkiye'deki sağlanan politik istikrar ve güven ortamı, özellikle ekonomideki gelişmelerin de yukarı doğru çıkmasının da nedeni oldu. Bugün Türkiye'den bütün dünya ekonomik bir istikrar ülkesi olarak bahsediyor ve herkes Türkiye'nin başarı hikâyesini öğrenmek istiyor. Bu konuda da biz her zaman kardeşlerimizle tecrübelerimizi paylaşmaya hazırız" dedi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Ürdün heyeti şahitliğinde, TOBB ETÜ'yle Ürdün Özel Petra Üniversitesi arasında işbirliği anlaşması imzalandı.

TOBB ETÜ ve Petra Üniversitesi arasında

İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI İMZALANDI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ürdün Kralı II. Abdullah'ın beraberinde Türkiye'ye gelen Ürdün İş Heyeti'ni makamında kabul etti. Görüşmeye, Ürdün Ticaret Odası Başkanı Nael Kabariti, Ürdün Sanayi Odası Başkanı Ayman Hatahet, Amman Ticaret Odası Başkanı Riyad Al Saifi, DEİK Türkiye-Ürdün İş Konseyi Başkanı Hasan Şerif Egeli, Türkiye-Ürdün İş Konseyi Karşı Kanat Başkanı Hamdi Tabaa, Ürdün Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Issa Murad, Amman Ticaret Odası Başkan Yardımcısı Reem Al Badran, Amman Sanayi Odası Üyesi Ziad Humsi, Ürdün Özel Petra Üniversitesi Rektörü ile eski Ürdün Başbakanı Dr. Adnan Badran katıldı.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu görüşmede, Türkiye'ye yaptıkları ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade ederek, TOBB'un yapısı ve çalışmaları hakkında bilgi verdi. TOBB'un tecrübelerini Ürdün iş dünyasıyla paylaşmaya her zaman hazır olduklarını söyleyen Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin son 30 yıldaki başarı hikayesini anlattı.

> TOBB ETÜ'yle Petra Üniversitesi arasında imzalanan işbirliği anlaşmasına değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bu işbirliği akademik dünya ve gençlerimiz arasında bir köprü oluşturur" dedi.

Ürdün Ticaret Odası Başkanı Kabariti'nin işleyen bir mekanizma kurma talebine değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Biz buna hazırız. Teknik arkadaşlarımız bunun altyapısını organize etsinler. Bu çerçevede oluşturulmuş bir anlaşmayı beraber yapalım. Sadece yazıda kalmasın, hayata geçirelim" ifadesini kullandı.

KABARİTİ: "BİR UYGULAMA MEKANİZMASI ORTAYA ÇIKARABİLİRİZ"

Heyet adına söz alan Ürdün Ticaret Odası Başkanı Nael Kabariti de, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin etkinleştirilmesi için bir mekanizma oluşturulmasının yararlı olacağını ifade ederek, "Birçok alanda işbirliği yapabiliriz ve bir uygulama mekanizması da ortaya çıkarabiliriz. İmzalanan bütün anlaşmaların etkinleştirilmesi gerekir. Türk ve Ürdün iş insanları arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve fiili olarak çalışmaların başlatılması için bir mekanizma geliştirmeliyiz" dedi.

İki ülkenin bulunduğu coğrafi konuma dikkat çeken Kabariti, "Türkiye bizler için Avrupa'ya bir geçiş noktası, Ürdün de Türkiye için Arap ülkelerine bir geçiş noktasıdır" şeklinde konuştu.

Görüşme sonrasında, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Ürdün heyeti şahitliğinde, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (ETÜ) ile Ürdün Özel Petra Üniversitesi arasında bir işbirliği anlaşması imzalandı.